

Косівський

ПЕРЕДЗВІН

Газета Косівської міської ради

№ 4 (9)

28 квітня 2012 року

**Герой України
лише для РУХу
3 стор.**

**Пересихають
криниці
4 стор.**

**Води нема,
а сміття є
5 стор.**

Христос воскрес!

Шановні земляки!

У ці весняні дні мільйони людей усього світу зустрічають найбільше з християнських свят — Світле Христове Воскресіння.

Ми віримо в те, що єдність, заснована на віковичних християнських моральних цінностях, буде і надалі згуртовувати всіх нас у спільній справі — будівництві кращої долі на шляхах миру та порозуміння.

Сердечно вітаючи Вас, шановні земляки, з Великодніми святами, щиро зичимо щастя кожній родині, міцного здоров'я, добробуту, творчої наснаги в усіх гарних починаннях в ім'я розквіту нашої Батьківщини — суверенної України!

*Депутати
косівської міської
ради*

Шановні косів'яни!

Прийміть сердечні вітання з нагоди найвеличнішого празника Господнього — Христового Воскресіння!

Велика косівська родина з діда-прадіда виношує в своєму серці любов до Всевишнього. Своєю працею,

творчими здобутками примножує славу нашого краю, прославляючи його на цілий світ, за що низький уклін і велике спасибі Вам, земляки.

У ці святкові дні нехай довгоочікувана у християнській родині Божа благодать освятиться писанково уквітчаними Великодніми кошиками і зійде для кожного з нас величчю Святого Духа.

Бажаю, щоб у ваших оселях панував мир і спокій, любов і злагода, добропорядність і чесність, аби ніколи поріг хати не переступала гординя, зловтіха, озлобленість і жадова помсти.

Нехай Великодні дзвони підносять у вірі Христовій нашу велику, могутню і сильну українську націю й радісно сповіщають: «Христос Воскрес! Воістину Воскрес!»

*З повагою
міський голова
Микола Фокшей*

Воістину воскрес!

**«Левіафан»
є вже в Україні
6-7 стор.**

**Молоді,
талановиті
8-9 стор.**

**Легенда
про Карпати
16 стор.**

Офіційно

Порядок денний засідання виконавчого комітету Косівської міської ради 28 березня 2012 року

1. Про надання дозволу Косівській районній організації партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» на розміщення агітаційного намету.

(О. Яремин)

2. Про надання дозволу на виготовлення технічної документації на газифікацію житлових будинків, квартир офісів і т.д.

(О. Яремин)

3. Про присвоєння статусу гірського.

(О. Яремин)

4. Про надання дозволу на оформлення права власності.

(О. Яремин)

5. Про надання дозволу на виготовлення свідоцтва дублікату взамін утраченого.

(О. Яремин)

6. Про розгляд клопотання завідувача ДНЗ «Горобинка».

(О. Яремин)

7. Про розгляд клопотання директора Навчально-виховного комплексу Панчак Вікторії Іванівни.

(О. Яремин)

8. Про розгляд клопотання завідувача ДНЗ «Сонечко» Філіпович Ориси Петрівни.

(О. Яремин)

9. Про затвердження розпорядження міського голови.

(О. Яремин)

10. Про надання дозволу на відкриття торгових точок.

(О. Яремин)

11. Розгляд заяв.

(О. Яремин)

12. Різне.

Кімната-пам'яті Миколи Шкрібляка

30 березня у Косові відкрили кімнату пам'яті колишнього заступника голови облдержадміністрації Миколи Шкрібляка, якого вбито напередодні парламентських виборів 2002 року.

У експозиції представлено особисті речі Миколи Шкрібляка, фотографії, газетні публікації, різноманітні документи, передвиборчі листівки тощо. У відкритті кімнати-пам'яті взяли участь голова райдержадміністрації Ярослав Шинкарук, керівники районної та міської рад, представники громадськості, родина М. Шкрібляка, його друзі з Києва та журналісти. Учасникам відкриття кімнати-пам'яті продемонстрували новий фільм «10 років без Миколи Шкрібляка».

Десять сумних весен для родини, найближчих друзів і колег, яких усі ці роки збирала на поминальні панахиди, його завжди заквітчана могила в Яворові з написом на граніті: «Ти свігився до світу добром — світ жорстоко повівся з тобою». Тут, на монументальній світлині, як і у наших спогадах, він усміхнений, наче живий.

Народжений на Гуцульщині М. Шкрібляк мав велику і дружню родину, гарну сім'ю, високу посаду — заступника голови облдержадміністрації в тогочасній команді М. Вишиванюка. Разом зі своїм шефом він хотів бачити свій край і його жителів багатими, за-

початкував сприяння влади розвитку сільського зеленого туризму, заснував Раду з туризму Карпатського регіону і, чи не вперше на ті часи, «притягнув» в область низку міжнародних проектів, зокрема ТАСІС, що стосувалися туристично-рекреаційного розвитку Прикарпаття.

Щоб здійснити свою найбільшу мрію, аби про його рідну Гуцульщину знали по всій Україні, М. Шкрібляк мав намір стати парламентарем.

Вибори до Верховної Ради на Прикарпатті у 2002-му «відзначилися» підступним вбивством Миколи Шкрібляка за крок до дверей його власної квартири в обласному центрі. Життя у 43-річного М. Шкрібляка відібрали найманці-кілери, які стріляли йому в спину 18 разів поспіль.

Саме М. Шкрібляк ініціював створення у Національному природному парку «Гуцульщина» Маєтку Святого Миколая, який відкрив свої двері у 2002 році в Пістині. Сьогодні це місце паломництва дітвори з усієї України... В майбутньому тут буде, як про це мріє голова ОДА М. Вишиванюк, «Карпатський артек» — містечко-туристичний відпочинковий комплекс, культурно-духовний центр для дітвори звідусіль. Усе це неодмінно буде, адже вже є державний проект «Туристично-містечкий комплекс «Маєток святого Миколая».

Наш. кор.

Дбаємо про екологію

21 березня 2012 року в приміщенні Косівської районної державної адміністрації відбулося виїзне засідання обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій за участю першого заступника голови обласної державної адміністрації В. Плав'юка, голови районної державної адміністрації Я. Шинкарука, першого заступника голови райдержадміністрації І. Грималюка, начальника управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації В. Стебницького, заступника начальника державного управління охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області П. Кульбаби, заступника начальника головного управління регіонального розвитку та будівництва облдержадміністрації Р. Пацака, заступника начальника головного фінансового управління облдержадміністрації М. Козачка, начальника відділу з питань надзвичайних ситуацій В. Кардашука та інших.

Головував В. Плав'юк, секретарював — Я. Глов'як.

Під час засідання розглядали звернення жительки селища Яблунова Косівського району Я.М. Негрич щодо надання допомоги у відновленні житлового будинку, пошкодженого стихією у 2008, 2010 роках. Також обговорювали питання про надання у користування комунальному підприємству «Екоінвест» земельної ділянки для будівництва полігону захоронення твердих побутових відходів та обговорювали стан будівлі ЗОШ І-ІІІ ст. №1 в м. Косові.

Буде нова ЛЕП в горах Прикарпаття

3 квітня за результатами тендеру ПАТ «Прикарпаттяобленерго» уклало угоду з ТОВ «Новітні енергетичні програми» на будівництво високовольтної лінії електропередач в Верховинському та Косівському районах вартістю 101,98 млн. грн. Про це повідомляється у «Віснику державних закупівель». До кінця 2014 року передбачено будівництво ПЛ-110 кВ Яворів-Ільці загальною довжиною 31,38 км, яка приєднується до існуючої ПЛ-110 кВ Косів-Яворів на кінцевій опорі ПС «Яворів» до ПС «Ільці».

Лінія будується в районі, де середня температура найбільш зимної п'ятиденки становить -200С, середньорічна тривалість громовиць — 104 години.

Траса ПЛ-110 кВ «Яворів-Ільці» проходить землями сільських рад Косівського району Яворівської і Снідавської, та Верховинського району Буковецької, Криворівнянської, Ільцівської а також — Верховинської селищної ради. Значна частина ПЛ проходить в гірських умовах на висотах від 1100 до 1400 метрів над рівнем моря. На трасі лінії є 117 кутів повороту і 34 перетини з існуючими повітряними лініями. Враховуючи складність рельєфу на трасі, неможливість підвезення вантажів автотранспортом на ділянки траси від кута № 47 до кута № 63 доставку металоконструкцій, фундаментів та проводів передбачено вертолітною технікою.

На трасі ПЛ-110 кВ передбачено ремонт існуючих доріг з підсипкою їх ґравієм, нарізка і планування нових під'їзних доріг, влаштування перехідних містків через яри і струмки, влаштування монтажних площадок під опори.

Наш. кор.

Пам'ятаємо

Відгомін подій

Герой України лише для РУХУ?

У неділю, 25 березня, біля приміщення косівського міського осередку НРУ України було людно. Це і не дивно, адже зібралися рухівці, щоб організовано автоколоною в складі семи машин виїхати в Шешори для вшанування пам'яті В'ячеслава Максимовича Чорновола. Попереду з рухівським прапором їхав 82-річний ветеран УПА Михайло Мамчук.

На поклін Великому Українцю, Герою України, першому Голові Народного Руху України В'ячеславу Чорноволу зібралося багато людей з навколишніх сіл та Косова. Вшанування пам'яті славного сина України розпочалося з паннахиди, яку провів священник місцевої парафії Юрій Павличко разом з чудовим церковним хором. Серед присутніх були редактор районної газети «Гуцальський край», член РУХу Л. Безпалова, Голова Косівської районної організації Народно-

го Руху України Д. Бойчук, голова Косівської міської організації НРУ, депутат міської ради Д. Гладун, депутати районної ради, рухівці В. Якібчук, І. Слижук, В. Пітеляк, В. Букатчук, рухівці Ю. Лепкалюк, М. Мамчук, М. Павлюк, Г. Юсипчук, М.

Збіглей, Н. Будз та багато інших.

У своєму виступі голова Косівської районної організації Народного Руху України Д. Бойчук наголосив, що з тих пір, коли підступно було вбито лідера НРУ В. Чорновола, минуло тяжких 13 років. І досі цей жах-

ливий злочин не розкрито.

Отець Юрій зауважив, що таких, як В'ячеслав Максимович, сьогодні дуже бракує, що ми давно вже були б в Європі, якби не розкололи тоді Рух певні люди.

Голова Шешорівського осередку НРУ Петро Фелешук наголосив, що Чорновіл був людиною, не байдужою до долі українського народу, яка присвятила своє життя боротьбі за краще майбутнє своїх співвітчизників.

Перед присутніми виступили також заступник голови Косівської РДА В. Совіздранюк та секретар сільської ради П. Крилюк. Слід зазначити, що жителі села Шешори зберігають пам'ять про великого сина України і кожного року віддають йому шану, однак, на жаль, серед присутніх не було представників інших демократичних сил Косівщини.

Вл. інф.

Турнір, присвячений Чорноволу

1 квітня в спортивному клубі «Мала ракетка» відбувся міжобласний турнір, присвячений Герою України В'ячеславу Чорноволу.

Присутніх і учасників привітали тренер Ігор Мельничук, заступник голови районної ради Дмитро Бойчук, голо-

ва міської організації НРУ, депутат міської ради Дмитро Гладун, начальник відділу сім'ї молоді та спорту райдержадміністрації Михайло Мельничук.

Спонсором змагання виступив депутат міської ради пан Юрій Довбенчук.

Переможцями стали:

Дорослі:
Володимир Мельничук (1 місце),
Ігор Мельничук (2 місце),
Микола Яремчук (3 місце).
Хлопці:
Віталій Гринок (1 місце),

Ярослав Поціхович (2 місце),
Микола Бабак (3 місце).
Дівчата:
Анастасія Тодорак (1 місце),
Андріана Дреботюк (2 місце),
Марія Ончук (3 місце).

Проблеми міста

Де вихід?

Пересихають криниці

Україну вже сьогодні називають регіоном, де води дуже мало. За останнє 20-річчя зникло кілька десятків тисяч дрібних річок, а наша річка Рибниця повноцінно наповнена водою лише після танення льоду та снігу — в час весняних паводків. Проте сніг швидко розтанув, а дощів немає, тому люди знову відчули нестачу води, як і в час зими та аномально сухої минулорічної осені. Схоже і цього року холодна весна теж не буде багатою на опади.

І не дивина, що косівчани нарікають, що в криницях на їхніх подвір'ях немає води. Особливо дана проблема зачепила жителів Москалівки. Старші люди кажуть, що такої тривалої проблеми з водою в нашому місті вони і не пам'ятають. Колодязі уже майже два місяці, як сухі. Звісно, що винна погода, але також і те, що не завжди криницю викопано у правильному місці та потрібної глибини. Саме тому кількість підкопів для поглиблення криниць минулого місяця значно виросла. Та виручають глибші колодязі. Тобто люди по-сусідськи допомагають одні одним. Але, звичайно, дефіцит води в місті відчувається.

3 серпня до листопада у нашому регіоні майже не було дощів. З кінця лютого до середини квітня — та сама ситуація. Слід зазначити, що під час поеней 2008-2010 років — ми отримали багаторічну величину опадів за якихось кілька місяців. Тому не варто очікувати значного покращення ситуації ні в кінці весни, ні на початку літа. Але поживемо — побачимо, як Бог дасть, так і буде!

Відомо, що криниці живляться переважно так званими інфільтраційними водами, що безпосередньо пов'язано з опадами. Але якщо криницю викопано так, що задіяний глибокий водоносний горизонт, то вплив атмосферного чинника буде меншим. Приміром, охоплено весь шар водоносного горизонту, скажімо, всі три-п'ять метрів, а рівень води знизився через опади на два метри — тоді криниця не висохне через брак опадів. А якщо, копаючи криницю, зачепили водоносний горизонт лише зверху, на 1-2 метри, то ризик висихання дуже великий. Простіше кажучи, якщо криниця не досить глибока, то через посуху в ній не буде води.

Тому картина навіть в одному населеному пункті може бути різною.

Треба вибирати «водні» ділянки на низовині. Часто люди думають, що криниця пересихає, бо вже стара. Та якщо криницю викопано в доброму місці, вона досить глибока, то вода в ній не пересохне навіть у посушливу погоду. Треба дочекатися опадів. Однак і тоді потрібен час, щоб вода досягла свого рівня. Якщо це піщаний ґрунт, то за добу рівень її може підвищитися від 1 до 10 метрів. А там, де глинисті ґрунти — всього на 10 чи 20 сантиметрів за добу. Тому наповнення криниць доведеться чекати кілька тижнів або й понад місяць.

Можна сказати, що мешканцям центральної частини нашого міста повезло більше з забезпеченням води, адже вони користуються такими благами цивілізації, як центральний водогон. Та чи знають яку воду п'ють?

Адже вода, що застоюється в трубах, є найбільш небезпечною. Середньостагістична людина, користуючись водопровідною водою, за своє життя пропускає через організм від 80 до 100 кг хімічного бруду. Тому фахівці радять зранку вмикати кран на 10-15 хв. і спускати першу воду, але як це реально робити в час кризи з водою — на разі невідомо.

Розуміння якості води в кранах в Україні та Європі відрізняється. Українська система очистки передовсім вбиває бактерії. В Європі намагаються зберегти корисну мікрофлору, без якої вода стає звичайним розчином солей і користі не приносить. Відомий накіп на стінках чайника — це якраз солі. Вони також потрібні організму, але в помірних дозах. Усі зайві солі

відкладаються у вигляді піску та каменів у нирках.

Сьогодні відомий лише один гарантований спосіб перетворити водопровідну воду на безпечну і корисну для здоров'я — заморозити її. В домашніх умовах наливаємо відстояну воду з-під крану у пластмасову посудину так, щоб вода заповнила її на 80%. Накриваємо кришкою і — в морозилку. Важливо не втратити момент, коли почне замерзати верхній шар — це бруд і шкідливі речовини. Знімаємо його і викидаємо. Після того, як замерзне основна маса води, промийте заморожений шматок під краном. Він має стати прозорим, вода виміє з льоду шкідливі сполуки. Розтоплені лід можна сміливо пити і використовувати для приготування страв. На щастя, на Великдень Бог дав у Косові дощу і проблем з водою поки що нема.

І на звершення теми про воду — кілька цінних порад про її важливість для людського організму. Якщо ви слідкуєте за своїм здоров'ям, то знаєте, що левова його частка залежить від того, скільки Ви п'єте води, якої вона якості та як саме ви це робите. Пропонуємо до вашої уваги 12 порад, яких варто дотримуватися, щоб ваш організм був повністю задоволений рідиною, яка у нього потрапляє.

1. Пийте 30-40 мл води на кожен кілограм маси тіла на день. Наприклад, якщо ваша вага 60 кг, значить ви повинні випивати 1,8-2,4 літра води щодня. Це дозволить оптимізувати обмін речовин і роботу всіх внутрішніх органів.

2. Починайте день зі склянки води. Більшість серцевих нападів трапляються вранці, коли кров людини найбільш в'язка. Це пояснюється втратою вологи під

час сну. Тому заміна ранкової кави чи соку на склянку води є просто вкрай необхідною потребою.

3. Якщо ви не звикли пити чисту воду, почніть із заміни одного напою на день. Скажімо, якщо ви протягом дня п'єте чай, каву та сік, замініть один з цих напоїв чистою водою (бажано, щоб це був не сік). Вживайте стільки склянок води, скільки ви б випили цього напою.

4. Каву або чай запивайте простою чистою водою. Кава особливо зневоднює організм, чай з цукром теж не входить до тих 2 літрів, які вам необхідно випивати протягом дня. До того ж, вода очистить ваш рот від частинок кави.

5. Гаряча вода зі свіжою м'ятою чи шматочками фруктів (лимону, апельсину) допоможе тим, хто любить гарячі напої.

6. Пийте склянку води за півгодини до кожного прийому їжі та тоді, коли відчуваєте сильний голод. Це допоможе не переїдати та втамує спрагу, замасковану під голод. До того ж, вашим органам травлення необхідна певна кількість води, щоб успішно перетравлювати їжу та вбирати поживні речовини. Інакше ви просто набиватимете шлунок без користі.

7. Споживайте більше фруктів, овочів та клітковини. Вони містять багато води.

8. Завжди носіть з собою пляшечку з питною водою або тримайте склянку з водою на робочому місці. Якщо вода буде завжди під рукою, ви автоматично питимете її у значно більшій кількості.

9. Слідкуйте за режимом пиття дітей. Вони мають пити не менше 40 мл на кожен кг маси тіла у віці від одного року. Підлітки мають пити навіть більше, щоб компенсувати свою величезну фізичну активність.

10. Пийте чисту воду перед вживанням алкогольних напоїв, так ви вип'єте менше. Алкоголь зневоднює організм, тому чим більше води ви вип'єте під час вживання алкоголю, тим легше ви почуватиметеся з похмілля. Найкраще взагалі уникайте алкоголю.

11. Випивайте склянку води перед сном, адже вночі ваш організм витратить дуже багато вологи.

12. Слідкуйте за якістю води, яку п'єте. Чим вона чистіша, тим менше її потрібно фільтрувати організму. Брудна вода призводить до проблем з нирками та іншими органами.

Руслан ШЕЛЕСТ

Стосується кожного

Проблеми міста

Юрій Сліпанюк — молодий керівник МКП «Косівськводоканалу», який очолює це комунальне підприємство з лютого 2012 року. Юра нещодавно закінчив Національний університет «Львівська Політехніка». Ми вирішили зосередитись в розмові на проблемах міста та шляхах їх вирішення комунальними структурами міста.

— Найважливіша проблема для Косова — це утилізація сміття, то чому закрили районне сміттєзвалище у Вербовці?

— Захоронення твердих побутових відходів — проблема номер один в цій державі. В цьому і наш район не виняток. Питання захоронення сміття на території Вербовської сільської ради другий десяток років тривожать місцевих жителів, які неодноразово протестували і перекривали дорогу з вимогою закрити сміттєзвалище. Безумовно, що утримання сміттєзвалища має відповідати визначеним параметрам, а не просто скидати все валом. Ми з розумінням відносимося до запитів наших сусідів, тому, коли виставлені умови про закриття набули безповоротності, почали шукати вихід з ситуації. На даний час, вивозимо сміття на сміттєзвалища за межі району, що, звісно, створює додаткові витрати на бензин та захоронення відходів. Через це наше комунальне підприємство змушене укладати додаткові угоди на вивезення сміття. Вивозимо його лише з тих місць, де мешканці уклали з нами нову додаткову угоду. Ціна для населення поки-що підніматися не буде, хоч це прямий збиток для нас.

Підприємство готується найближчим часом наново запровадити роздільний спосіб збирання сміття. Сортувати сміття змушені з ряду причин: по-перше, сортоване сміття легше завантажити в машину і спресувати; по-друге, вміло посортовані відходи вже перетворюються на вторинну сировину, яка має свою вартість, а це вже певна децима прибутку; по-третє, звезене гамузом сміття має свою загрозу, оскільки воно димить і легко може зайнятися.

При нагоді наголошу, що побутове сміття вносиви на дорогу, на тротуар суворо заборонено, а викидати будівельне сміття в урни чи ящики взагалі не можна. Найближчим часом будуть встановлені спеціальні ящики для збору ПЕТпляшок і

Води нема, а сміття є

скла. Прохання до жителів вулиць Гвардійської, Незалежності, Шевченка, щоб сміття зберігали до приїзду спецмашини на території своїх господарств і виносили згідно руху транспорту.

Не варто думати, що в нас в місті кожен може робити безлад. Попереджаю, що будуть проводитися відповідні рейди і, згідно чинного законодавства, до порушників і забруднювачів територій накладатимуться стягнення за забруднення навколишнього природного середовища.

Під час звіту мера громадських слуханнях мешканцями Косова було одностайно прийняте рішення про збір додаткових коштів на благоустрій міста. Таке рішення запропонувала сама громада, одностайно підтримав виконком міської ради, і воно вже набрало чинності. Згідно протоколу громадських слухань територіальної громади міста від 15 лютого 2012 року, з метою охорони навколишнього природного середовища та систематичної підтримки благоустрою в місті і недопущення створення стихійних сміттєзвалищ, з 1 квітня 2012 року встановлено плату від кожного приватного господарства по 10 гривень в місяць за збір та вивезення ТВП в обов'язковому порядку. В цьому питанні законодавчо визначено, що у разі відмови від укладання договору на послуги з вивезення побутових відходів, зміненими статтями 82 та 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено накладання штрафу на громадян від 20 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (340-1360 грн.) і на посадових осіб, громадян-суб'єктів підприємницької діяльності — від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів (870-1700 грн.).

— З якої причини розри-

ли асфальт на вулиці Гоголя?

— Згідно проекту проводиться планове підключення Косівського районного будинку культури, нашого інституту та школи №2 до централізованої системи водовідведення (каналізації). Роботи виконує ПП «Рембудсервіс-газ» м.Івано-Франківськ. Відповідно до умов договору дана організація повинна заасфальтувати за собою дорогу, покриття якої знищила.

— Декілька слів про водопостачання міста

— Проблема систематичної подачі води існує вже десятки років. Сьогодні напрацьована програма реконструкції водогону (друга черга), при надходженні необхідних коштів роботи будуть продовжені. Відсутність щоденної подачі води створила ряд проблем для жителів міста, тому багато з них викопали свої криниці. Але хочу попросити цих господарів, які вже не користуються центральним водогоном, щоб вони розірвали угоду з підприємством про постачання води. Бо виходить, що деякі господарі користуються і криницями, і водогоном, але за воду не платять. Якщо цього не зроблять, то ми вважатимемо цих жителів, як користувачів водогону і будемо нараховувати відповідну плату за водопостачання. Не секрет, що деякі жителі села Вербовець, Старий Косів тривалий час користуються водою з центрального водогону, але роками не платять жодної копійки. Це привело до значних збитків підприємству, а борги, як відомо, не списують, їх треба платити. Тож прошу і жителів цих сіл заключити договори на водопостачання з МКП «Косівськводоканалу». Хочу також зауважити, що згідно рішення сходу жителів міста всі довідки в міській раді видаються тільки тим людям, які

не мають боргів перед нашим комунальним підприємством. І це дуже правильна позиція, бо в жителів є величезна заборгованість за надані послуги.

— Як пройшов суботник в Косові?

— Ще до оголошення всеукраїнського суботника 6 квітня міський голова звернувся до жителів міста, керівників організації та установ «не чекайте останньої суботи», а щоденно прибирайте свої території. Косів'яни з розумінням віднеслися до цього закликати і провели значну роботу з очищення вулиць і берегів річки від сміття, за що усім низький уклін. Однак, до сліз приводить поведінка окремих жителів, які зробили стихійні сміттєзвалища на своїх вуличних територіях. Хіба ціна 10 грн. така вже велика, щоб не заплатити за прибирання і чистоту, яку підтримуємо у місті, а робити проблемними місця нашого з вами проживання?

На сесії міської ради було прийняте рішення, щоб відновити роботу кільцевого автобуса. Наше підприємство вже встановило відповідні дорожні знаки на вулиці Дружби, де передбачені зупинки маршрутки. Є конкретна домовленість з транспортниками, які вирішують технічні питання обслуговування маршруту.

— І в продовження автомобільної теми. Як ви прокоментуєте ситуацію з паркуванням в центрі Косова?

— Найперше, що би я хотів нагадати про заборону залишати автомобілі на території колишнього кінотеатру. Бо при поганих погодних умовах там утворюється болото, яке із колесами машин потрапляє на дорогу і забруднює асфальт в центрі міста. Але це ще не все! Забороняється стоянка вантажних та легкових автомобілів на вулиці Незалежності від „Райфайзен банку Аваль” до відділення Укрпошти. Там весь час утворюються затори, що породжує скарги. Ми пішли на зустріч людям і в центрі від Майдану Незалежності до початку вулиці Шевченка зробили односторонній рух транспорту. Але чи стало там легше їхати? Ні, бо на вулиці Незалежності окрім легкових автомобілів стало модою ставити і вантажні автомобілі та автобуси. Надіюсь на співпрацю в цьому напрямі з Державтоінспекцією в Косівському районі.

Світ молоді

«Левіафан» є вже в Україні

Родина Моканів в нашому місті відома. Голова сім'ї, шанований підприємець Іван Мокан вже двічі балотувався від НУНС на пост мера Косова і отримував велику кількість голосів від жителів міста, що свідчить про повагу та підтримку косівчан. Ми вирішили поспілкуватись із старшим його

сином Василем, який пішов слідами батька і теж активно зайнявся політикою, але вже в Києві.

Отримавши диплом політолога в Київському Національному Університеті імені Тараса Шевченка, В. Мокан нещодавно заснував аналітичну групу „Левіафан” і став її лідером.

— Раніше ти працював в аналітичному центрі партії «Єдиний Центр». Тепер вирішив працювати на себе?

— Набувати практичних навичок роботи у політичній сфері я почав ще у 2004 році, коли працював у штабі кандидата у Президенти України В.Ющенка. Далі була партія «Наша Україна». Проте у 2008 році, у пік занепаду «помаранчевих» сил, на базі НУ було створено альтернативну організаційну структуру, яка мала стати новою опорою Президента В. Ющенка і його наступним виборчим штабом. На той час я був пов'язаний саме з тими людьми, які будували цю структуру. Так я потрапив у партію «Єдиний Центр». Попрацювавши там 2 роки, я здобув величезний досвід партійного будівництва: брав безпосередню участь у розробці статутних документів, реєстрації і легалізації первинних партійних організацій, словом, бачив, як партія будується «з нуля». Можливо, саме цей досвід допоміг мені визначитися зі сферою своєї діяльності.

Наразі я проходжу стажування у Верховній Раді України в Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Це шанс не тільки вдосконалити свої теоретичні і практичні навички, але й можливість познайомитися із перспективною молоддю. Також разом з колегами-політологами ми створили аналітичну групу «Левіафан», яка займається прикладними дослідженнями у політичній сфері.

— Розкажи детальніше про твою аналітичну групу «Левіафан». Ти її лідер, а хто ще належить до неї?

— У нашій аналітичній структурі нараховується близько десяти людей з політологічною, юридичною та економічною освітою. Переважно — це мої колеги — кандидати наук, тобто люди, які є фахівцями у своїх галузях, які намагаються будувати свою діяльність на основі результатів наукових досліджень. Ми ставимо собі за мету проводити просвітницьку роботу серед населення, роз'яснювати нюанси вітчизняної політики, сприяти підвищенню політичної культури в Україні. Поки

наша структура існує завдяки власному ентузіазму. Жодних спонсорів чи грантів ми не маємо. Разом з тим повинен сказати, що ми консультуємо деяких політиків, допомагаємо створювати позитивний імідж певним партійним організаціям.

— Чому вирішив вибрати таку цікаву назву?

— Так склалося історично. Якось в університеті на семінарі з історії політичних вчень ми вивчали працю англійського філософа Томаса Гоббса «Левіафан або Матерія, форма і влада держави церковної та громадянської». Це одна з перших фундаментальних праць, на ідеях якої ґрунтуються концепції «громадянського суспільства» і «правової держави». Тоді з товаришами жартували, що необхідно такого «Левіафана» втілити в Україні. Через 5 років цей жарт почав втілюватися в реальності.

— Чи часто ти буваш в рідному Косові, скупаєш за містом?

— У Косові буваю двічі на рік, переважно на Різдвяні та Великодні свята. Завжди їду додому з великим задоволенням, з великим бажанням. Великі мегаполіси виснажують морально, а тут наче все створено для того, аби відпочити від буденних проблем. До речі, після великого міста набагато більше став цінувати природу, тишу, спокій. Інколи сумую за москалівською церквою, адже дуже люблю тамтешні служби Божі. Все-таки місто, де пройшло твоє дитинство, завжди залишається найріднішим.

— Чи є бажання і головне можливість застосувати свої знання та зв'язки для розвитку рідного міста?

— Таке бажання звичайно є, а працюю саме над тим, щоб для цього з'явилися й можливості. Хоча стратегічно ставлю перед собою глобальніші завдання — працювати не тільки на благо рідного міста, але й рідної країни.

— Що ж очікувати українцям загалом і косівчанам зокрема від жовтневих парламентських виборів?

— В українському суспільстві існує велике незадоволення діями влади. Переважно людей турбують соціально-економічні проблеми. Це абсолютно логічно, оскільки не може людина перейма-

тися проблемами демократії чи свободи слова, коли її голова зайнята думками про те, як прогнати свою сім'ю. На жаль, майже 80% населення України знаходиться на межі бідності, тож болісно реагує на будь-яке підвищення цін чи інших витрат. Як не дивно, найбільше розчарування владою спостерігається на сході України, тобто в базовому для неї регіоні. Також гостро ці проблеми відчуються у столиці, де на цю тему навіть існує своєрідний жарт: «Не дай владі себе покращити».

Парламентські вибори, які відбудуться у жовтні цього року, певним чином слугують компенсатором протестних настроїв. Люди в очікуванні змін. Ці вибори будуть жорсткими та безкомпромисними. Ми побачимо яскравий екшн протистояння влади та опозиції. Хто в ньому перемає, сказати поки не може ніхто, адже ще не до кінця відомі правила цього протистояння. З великою ймовірністю може повторитися ситуація 2002 року, коли опозиція виграла парламентські вибори за партійними списками, а влада — за мажоритарними округами. Результат — у Верховній Раді була сформована провладна більшість.

Чого від виборів чекати косівчанам? Можу сказати одне — вони матимуть свого представника в українському парламенті від нашого виборчого округу.

— Чи цікавишся ти політичною ситуацією Прикарпаття — на рівні міста, району, області?

Різне

— Я намагаюся бути в курсі політичних подій на території всієї України. Звичайно Прикарпаттям цікавлюся детальніше.

— Як ти оцінюєш нещодавнє об'єднання «Української партії» Ігоря Насалика та «Громадянської позиції» Анатолія Гриценка?

— В умовах нинішнього виборчого законодавства об'єднання партій — річ закономірна і в деякій мірі навіть корисна. Тому цей крок зрозумілий. Однак, вони не вирішили для себе основне завдання — в якому форматі йти на парламентські вибори, адже сукупно ці дві партії не долають виборчий бар'єр 5%. Як відомо, блокування політичних партій законом заборонено.

— Що ти можеш загалом сказати про українську опозицію і її шанси на виборах?

— На фоні абсолютного розчарування владою в опозиції непогані електоральні перспективи. Однак, тут є два важливих моменти. По-перше, слід добре аналізувати, які партії є насправді опозиційними. Є моменти, коли публічно люди себе позиціонують як опозиція, а насправді тісно співпрацюють із владою. Ще одна проблема — в об'єднаній опозиції наче всі рівні, але є й рівніші. Чомусь окремі політики вирішили, що мають право замість людей вирішувати хто найбільш достойний представляти на виборах опозицію. Мовляв, «хто не з нами, той із владою». Такий підхід породжує внутрішнє напруження і грає на користь влади. Насправді, всередині опозиції існує величезна конкуренція, іноді навіть сильніша, ніж серед представників влади.

По-друге, опозиційні сили, насамперед парламентські, не зовсім якісно виконують свої функції. Маю на увазі пропонування альтернативних рішень діям влади. Як на мене, зараз опозиція занадто сильно зосередилася на кадрових питаннях: хто і де повинен балотуватися у народні депутати. Насправді людей більше цікавлять рецеп-

ти виходу зі складної соціально-економічної ситуації, ніж кон'юнктурні розбірки опозиційних сил.

— Скажи кілька слів про політичну ситуацію в країні? Чи потрапимо ми таки в Євросоюз?

— Це досить об'ємне питання, яке потребує розлогого пояснення. Але якщо коротко, то смертельного у країні нічого не сталося. Внутрішня політика побудована на вертикалі влади, на чолі якої стоїть Президент. Саме він несе сьогодні повну відповідальність за стан справ у державі. Оцінку йому люди дадуть у 2015 році.

У зовнішніх відносинах справи дещо гірші. Україна наразі перебуває в прихованій ізоляції, намагається маневрувати між двома геополітичними напрямками розвитку. Цю ситуацію можна описати як своєрідну стійку на шпагати. Чи можливо з такої позиції рухатися вперед? Навряд чи.

Світ теж чекає на осінні вибори в Україні. Саме від їх демократичності і чесності будуть залежати подальші зовнішні відносини. Крім цього існує ряд інших серйозних проблем: вибіркове правосуддя, низький рівень довіри до органів державної влади, корупція і т. д.

Щодо вступу нашої країни в ЄС, то це питання не сьогоднішнього і навіть не завтрашнього дня. Це питання довгострокової перспективи. Однак, вступ в ЄС — не самоціль. Якщо українській стороні вдасться домовитися про взаємовигідні торгові відносини, домогтися відміни віз, такий рівень інтеграції може бути достатнім. Необов'язково ставати членом Євросоюзу, можна будувати відносини, як партнери.

— Яке ти бачиш вирішення спірного газового питання між Україною та Росією? Буде економічна війна чи поступки?

— Україно-російські газові переговори завжди виходили за межі діалогу двох господарюючих суб'єктів. Щоразу при підписанні чергового контракту політичний чинник переважав над усіма іншими. Підписаний у 2009 році 10-річний газовий контракт справді загнав Україну в економічне рабство. Щороку країна втрачає десятки мільярдів гривень. Тому саме ми повинні першими зробити радикальний крок — подати позов до Стокгольмського арбітражного суду. Подальші переговори з позиції старшого і меншого брата виглядають без-

перспективними. Кожного разу поступки від Росії будуть нам дорого коштувати.

— Чи є політики з якими ти тримаєш тісний чи дружній зв'язок?

— Наразі спілкуюся з двома народними депутатами, яких вважаю фахівцями з великої букви у своїх сферах. Це Ірина Геращенко — колишня прес-секретар Президента України В. Ющенка, экс-президент інформаційної агенції УНІАН. Консультуюся з нею з питань інформаційної політики, роботи зі ЗМІ. Також завдяки Програмі стажування у ВР маю можливість працювати із Юрієм Ключковським — одним з кращих експертів з виборчого законодавства і питань функціонування органів місцевого самоврядування. Взагалі, стажування у парламенті дає можливість спілкуватися із багатьма політиками, експертами, громадськими діячами.

— Які є в тебе захоплення чи хоббі окрім політики?

— Захоплення — море, навіть не знаю, що конкретно назвати. Люблю подорожувати світом, люблю екстремальні розваги. Граю у футбольній лізі за команду працівників Верховної Ради, вчуся грати у великий теніс. У гарну погоду люблю бути на свіжому повітрі.

— Ти ще молода, але вже досить успішна людина. Які в тебе плани на майбутнє?

— Успіх — поняття відносне. Хтось у моєму віці ще навіть не здобув вищої освіти, а хтось вже керує багатомільйонним бізнесом. До себе відношуся критично і намагаюся постійно вдосконалюватися. Раніше був ідеалістом, зараз став прагматичніше дивитися на речі. Що стосується планів на майбутнє, то для мене вони серйозні — планую стати татом.

Життя біжить швидко – я ще пам'ятаю, як ми в школі грали разом у футбол, а тут бачу, як на багатьох каналах та сайтах Інтернету Василь об'єктивно коментує політичну ситуацію в країні. То ж бажаю успіху в роботі на благо нашої молоді країні!

Тарас ПАСИМОК

Зустріч з цікавими людьми

Молоді, талановиті і відомі

— Коли ви вирішили займатися писанкарством?

— Почалося все з того, що якийсь перед Великоднем до нас у гості приїхала Сергієва тітка з Космача. З собою вона мала всі приладдя, які були потрібні для створення писанок. Ми тоді і уяви не мали, як вони малюються. Вона мала невеличку електричну плиточку, а на ній була глиняна чашка, в якій був розтоплений віск. Були і маленькі писачки — це паличка і скручена металева лічка, віск набирився в ту лічку і так вона малювала. Сергій через тітку намагався перейняти процес виробництва. Майстриня поїхала через тиждень і за цей час основну базу знань вдалося перейняти.

Сергій тим часом змайстрував свою плиточку, але не електричну, а просту дощечку. До неї був прикріплений патрон з лампочкою і на невеличких дригачках перевернута банка з під кави. У тій банці зверху був зроблений отвір, а на отворі також стояла чашка з розтопленням воском. Чашка нагрівалася за допомогою енергії лампочки і необхідна температура залишалася сталою. Як результат — віск завжди був гарячий.

Спочатку Сергій працював у цій галузі для себе. Пізніше захотілося подарувати свої роботи близьким людям, родичам та друзям. Людям сподобалося і появилися комерційні замовлення від клієнтів, але це все було, як захоплення. Проте з роками все більше було бажаних отримати нашу писанку. І замовлень було так багато, що ми почали малювати разом: Сергій малював початкову стадію — розводив писанку, а я закінчувала — заповнювала остаточні кольори. Коли я йому допомагала, мені воно було нецікавим, аж поки я не почала малювати свої власні писанки.

— Скільки років ви вже працюєте у писанкарстві?

— Ми малюємо писанки

Писанка — яйце, декороване з традиційними символами, які намальовані за допомогою воску й барвників. Цей вид народного мистецтва поширений у багатьох народів світу. З писанками і фарбованими яйцями (крашанками) пов'язано безліч легенд, традицій, обрядів, які виникли ще в язичницьку добу, а з прийняттям християнства набули нової якості, пов'язаної з дійством освячення паски під час найголовнішого християнського свята Великодня. Звідси і їхня назва «Великодні яйця». В уявленнях багатьох народів яйце втілювало джерело життя і всього всесвіту. Предки слов'ян називали розписані яєчка «красними яєчками». Українська писанка є шедевром декоративно-ужиткового мистецтва. В радянський період писанкарство тривалий час було заборонене, але, не зважаючи на це, воно продовжує свої традиції і нині. Писанки усієї України різні, вони не подібні між собою, різняться нанесеними елементами і символами. Найскладніша для розуміння писанка Гуцульщини, яка насичена різною інформацією про життя і вірування людей. Саме в цей святковий час ми побували у майстерні відомих писанкарів Косівщини — сім'ї Сергія та Віри Борисів. Таємниці давнього народного ремесла радо поділилася з нами Віра.

вже приблизно 15 років. Писанкарство стало нашим основним хлібом і задоволенням для душі — писанки в нас завжди різні і жодного разу не повторюються. Якби ми їх повторювали і клали на конвеєр суто для заробітку, то воно би було нецікаво працювати.

— Скільки часу йде приблизно на створення однієї писанки?

— Куряче яйце пишеться десь 5-6 годин, а це дуже довго. Чомусь вже так сталося навіть на Косівщині, на жаль, що писанкарів з кожним роком стає все менше. Якщо хтось і робить одну дві для себе, то це тільки в час перед Великоднем. Молоді люди не готові до того, щоб приділити 5 годин свого часу для розпису яйця.

— А хіба не малюють багато писанок в Космачі?

— Я знала дуже багато майстрів, які робили писанки в Космачі. Але зараз багато старших майстрів померло, а молоді просто не хочуть переймати досвід, бо це довготривалий і низькооплачуваний процес. В нас, на Гуцульщині, писанка не коштує багато грошей і немає змісту затрачати стільки сил. Люди малюють вечорами, щоб хоч щось капнуло в сімейний бюджет. Я б хотіла, щоб цим видом мистецтва займалось більше творчих особистостей, щоб воно процвітало, а не занепадало.

В Космачі працюють тільки перед Великоднем. Там виробництво писанок на старому рівні і є небезпечним для здоров'я. Анілінова фарба містить хімічні

барвники, які є шкідливими, і той віск осідає маленькими часточками на легенях. А ми працюємо весь рік і на більш професійному рівні — електричними писачками — звичайною пластмасовою ручкою з захисною насадкою для пальців, щоб не попектися. Писачок підключається до розетки, має змінні насадки різної товщини — від 0,5 мл. до 1,5-2 мл. залежно від малюнку.

Але ми не можемо ці писачки брати на майстер-класи з собою, тому, що вони в нас вдома підключені до трансформатора, через те ми показуємо молоді, як працюється тим давнім способом за допомогою звичайного писачка або пропонуємо для дітей взяти такий писачок, яким працюється над свічкою. Там є маленька формочка, в якій розігрівається віск і накладається його на яйце.

— Розкажіть детальніше про сам процес малювання писанок

— Біленьке чисте яєчко ми обезжирюємо оцтом, звичайною ганчірочкою знімаємо верхнє нашарування, щоб воно мало чистеньку поверхню і, щоб фарба на нього краще лягала. Розводимо по ньому основну лінію, які є базовими на писанці. Вся основна розводка малюється по білому яйцю, адже треба правильно писати писанки — того і назва писанка. Пізніше занурюємо яйце в жовту фарбу — починаємо проробляти деталі. Все дрібне, що ми хочемо зобразити на писанці, малюємо по жовтому. Коли яйце розбили дрібними деталями, то робимо маленькі вкраплення зеленою фарбою. Ми її даємо маленькими частинками вже пензликом, бо зеленого небагато. Пізніше ці зелені вкраплення зверху покриваємо воском.

Наступна фарба червона. З неї виймаємо писанку вже темну і починаємо її розфарбовувати — заповнюємо готові деталі

Зустріч з цікавими людьми

воском. Там, де наша рука взагалі не торкалася яйця, всі площини покриті чорна фарба — остання. Ми опускаємо яйце в неї, в якій остаточно народжується така дивна і красива писанка з масою ліній. Абсолютно не можна здогадатися, якою вона вийде, поки не дійдемо до завершальної, найцікавішої стадії роботи — витирання писанок.

Якщо іноді помилимося, тобто забудемо десь замалювати маленький клаптик чи мимовільно стекла капля і впала на писанку, то на тому місці вже буде жирна воскова пляма. Повернути процес назад неможливо — це як потяг в один кінець. Ти працюєш і бачиш остаточний результат тільки в кінці. Витираємо ми свої писанки біля полум'я свічки, а не над самим полум'ям, бо воно обвуглюється від чаду і потихесеньку обтоплюється віск. Я раджу витирати писанки серветкою чи маленькою ганчірочкою — тоді добре видно готовий орнамент — писанка народжується повноцінно. Появляються всі кольори, які ми закарбували. Остаточна писанку ми ще і лакуємо, щоб закріпити кольори, бо при посвячуванні яйця часто на писанку потрапляє вода і фарба може розтектись.

Я вважаю, що ручна робота не досконала, але дуже-дуже цінна. Якось студенти, які переймали в мене досвід писанкарства, сказали: «Ми тепер ніколи не будемо торгуватися за ціну писанки, бо виготовивши її один раз, добре розумієш наскільки багато праці в неї вкладається».

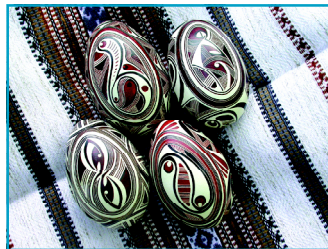
Ми з Сергієм розписуємо здебільшого порожні яйця. Протягом року купуємо звичайні курячі яйця, виймаємо з них внутрішню їстівну частину, а шкарлупки промиваємо і зберігаємо для подальшої роботи.

Чому саме на порожніх? Через те, щоб писанка мала довше життя! Кожен з нас знає, як люблять стріляти писанки і тріскати. Чому це відбувається? Часом господиня дому прибирає в хаті і бере з шафи писанки, переносить їх в інше місце. Яєчко дуже відчуває зміну температури і вибухає. Пам'ятка руйнується і викидається, а ми гарантуємо, що наша писанка може стояти до 100 років, якщо її не тримати на відкритому сонячному промінні, щоб не вигоріла фарба.

За стародавніми повір'ями

саму писанку могли освячувати лише повною. Казали, що в порожньому яйці може сховатися нечиста сила. Але ми розуміємо, що це тільки легенда. Не варто такого боятися, бо ми все ж таки християни, ми пропонуємо у ті отвори, які свердяться в писанці, щоб видути яєчко, запустити пару зернятка маку або солі і закрити маленьким кусочком парафіну або воску, тоді таке яйце вже вважається повним, а не порожнім.

— Розкажіть детальніше

про майстер-класи, в яких ви брали участь.

— Ми дуже часто влаштовуємо майстер-класи в різних регіонах України. В Києві проводяться популярні етновечірки, на які запрошують майстрів з різних сфер мистецтва. Це дуже захоплює, адже в наш час люди настільки урізноманітнили свій відпочинок, що зацікавити їх чимось дуже важко. Минулого року ми поїхали у Тернопіль на День міста, де мали величезний успіх!

— Чи продасте ви писанки за кордон, окрім України?

— В нас є добрі друзі та знайомі, які виїхали за кордон жити. Вони купують у нас писанки, потім везуть їх, наприклад, на аукціон в Німеччину, — там писанки продаються вже поштучно і за них звісно зростає ціна. Та сума, яку вклав меценат, йому вертається, а отримана від продажу, як правило, відправляється на благодійність — допомога в лікуванні онкохворих дітей України. Такі акції несуть в собі позитивний зміст і відповідно писанки малюються дуже легко.

Наші писанки знаходяться в багатьох музеях світу. Німці, наприклад, цікавляться здебільшого трипільськими писанками, бо

там багато арійської символіки.

— Чи є серед ваших покупців якісь відомі люди України чи світу?

— Найвідоміший, мабуть, Віктор Ющенко! Якось на одній виставці в Києві він хотів купити наші найкращі роботи, які не продавалися багато років. Сергій був проти продажу, бо не знав чи зможе ще намалювати такої високої майстерності писанки, а Ющенко сказав: «Знаю, що зможете і кращі! Я дивлюсь на ваші руки і

бачу що ваші писанки безцінні».

Хоча це не були перші наші роботи в його великій колекції писанок. Йому дарувалися наші роботи і раніше. Одні на тему бджолярства (ми зробили невеличку колекцію). А колись ще замовник від Президента України брав писанки для його діточок, щоб на кожній писанці було підписано — для Софійки, Христинки і так далі.

І поки ми малювали ці писанки, народився в їх родині ще один синочок — Тарасик. То ми і для нього вже малювали і як виявилось не прогадали!

— А як можна вашу писанку впізнати серед інших — чи є якийсь фірмовий знак?

— Свої знаки та ініціали ми кладемо тільки на великих страусових писанках. Поки що в Україні авторське право, попри прийняті закони, недостатньо захищене. Колись я казала Сергієві: «Не розмішуй фотографії наших робіт в Інтернеті, бо їх зможуть скопіювати». Але зараз я із задоволенням подаю свої роботи в Інтернет для огляду. Люди діляться своїми враженнями, пишуть багато відгуків. Той, хто зможе скопіювати роботу нашого рівня,

то я буду тільки рада. А діти нехай вчать і практикують, адже писанкарство просто пропадає як галузь. Тепер усі свої роботи стараємося фотографувати, адже писанки ідуть у світ, а жодна з них унікальна. Шкода, коли в нас навіть не залишалось пам'ятки чи зразку.

— Які, окрім великодніх і трипільських писанок, ви виготовляєте?

— Ми робимо ще одного виду писанки, але зараз на них не вистачає часу. Малюються вони кольоровим воском. Це такі писанки, які більше притаманні для румунського регіону. Вони малюються воском і ним заповнюються, але кольоровим і відповідно не витираються.

— Яйця яких птахів ви розмальовуєте?

— Курячі, гусячі та страусині. Були раніше і перепелині, а також індичачі яйця — вони дуже цікавої форми, мають затуплений один кінець і жовтенькі плями, які все ж легко очищаються.

— Де можна переглянути ваші роботи в Інтернеті?

— Частково на сайті <http://hucul.if.ua/>, який створений для популяризації сувенірної продукції Косівщини, але там представлена невелика кількість наших робіт. Краще знайти нас в соціальних мережах — «Фейсбуці», «Вконтакті» чи «Однокласниках». Треба ввести в пошук слова «Сергій Борис, писанки», і тоді відкриються всі сфотографовані і розміщені найкращі наші роботи: можна подивитися, оцінити і залишити якісь відгуки. Діти мені часто пропонують записати в домашніх умовах сам процес виготовлення писанки від «а до я» і помістити відео уроками в Інтернет. Тому будемо щось так пробувати зробити!

— Які у вас плани на майбутнє?

— Надіємося створити свою книжку! Зараз шукаємо меценатів та спонсорів, бо це має бути якісно і красиво — хороший папір, ілюстрації, поліграфія, цікавий текст. Все це коштує грошей і забирає багато часу. Поки ми збираємо матеріал, щоб не тільки люди були знайомі з нашою творчістю, а всі бажані знали і мали змогу почерпнути знання про створення писанки.

Тарас ПАСИМОК

Світ молоді

Відпочинок

Молодь — за здоровий спосіб життя

Тема здорового способу життя та профілактика негативних явищ серед молоді завжди буде актуальною. Саме вона стала базовою під час проведення семінару-практикуму під назвою «Молодіжне лідерство та волонтерство, як важливий чинник популяризації здорового способу життя молоді». Фестиваль, який організували для голів молодіжних рад усіх районів та міст обласного значення, проходив з 21 по 23 березня 2012 року на базі лікувально-оздоровчого комплексу «Карпатські зорі» у Косові. Участь у семінарі взяли й працівники відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Тисменицької районної державної адміністрації.

2012 рік оголошено роком спорту та здорового способу життя в Україні. Тож цікавими і дуже корисними стали для молодіжного активу Тисмениччини лекції, дискусії, обговорення за круглим столом на тему: «Тютюн, алкоголь, наркоманія, СНІД — чотири вороги здоров'я», обмін досвідом та ідеї, що звучали

під час проведення як теоретичних, так і практичних занять.

Відкрив семінар начальник головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації Мирослав Карабін. Головний спеціаліст відділу оздоровлення дітей та молодіжної політики головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту обл-

держадміністрації Валерій Семків, який до того ж був куратором семінару, розповів учасникам про законодавство України щодо формування здорового способу життя у молодіжному середовищі, діяльність молодіжних громадських організацій та волонтерів у галузі здоров'я, популяризацію здорового способу життя у 2012 році та

інше. Також він детально зупинився на розробці та написанні проєктів з питань формування здорового способу життя молоді.

Домашнім завданням для кожного району стала презентація проєкту з питань формування здорового способу життя. З цим успішно впоралася головний спеціаліст відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Тисменицької районної державної адміністрації Ольга Лудишин, яка розповіла про заходи, які з цією метою проводяться у Тисменицькому районі, окреслила пріоритети у співпраці влади із молоддю й напрямки молодіжної політики.

Для учасників семінару організували цікаву інтелектуальну та культурно-розважальну програму, що включала гру «Що? Де? Коли?», а також можливість повболівати під час зональних змагань обласного чемпіонату КВК серед шкільних команд «Сміється на здоров'я».

*На світліні:
у здоровому тілі —
здоровий дух.
Роман Печижак*

У багатодітних сім'ях є таланти

Відбувся вже в'яте районний конкурс «Таланти багатодітної родини». До участі у ньому запрошувались діти із багатодітних родин віком від 10 до 16 років. Цьогоріч Косівський районний центр дитячої творчості та районний Будинок культури приймали рекордну кількість учасників, адже у конкурсі виявили бажання проявити свої таланти 161 дитина. Така зацікавленість щодо участі у конкурсі обумовлена незвичною для багатьох районних заходів «родзинкою» — путівкою до омріяного Міжнародного дитячого центру «Артек» за перемогу в одній із шести запропонованих номінацій конкурсу.

За перемогу у номінації «Музичне мистецтво» боролись 20 учасників, проте вразити членів журі своєю майстерністю та віртуозністю вдалося лише Богдану Мацко із Рожнова (I місце), Власті Сав'юк із м. Косова (II місце) та Віталію Михайлюку із с. Розтоки (III місце). Ви-

конавча техніка та емоційність виконання Івана Тарабаса із Кобак і Надії Калинич із с. Рибне також не залишилися поза увагою.

У номінації «Вокальне мистецтво», у якій взяли участь 19 учасників, проявили себе Христина Шемрай із Середнього Березова, Іванна та Марія Голдишук із Текучої, Людмила Худик із Рибного, які розділили між собою відповідно I, II і III місця. Своїми вокальними та артистичними здібностями вразили глядачів і Роксолана Генік із Вижного Березова та Оксана Ільницька із Нижнього Березова.

15 учасників виступали у номінації «Хореографічне мистецтво», в якій найкращими визнано Вікторію Зеленюк із Косова (I місце), танцювальний колектив із с. Акрешори (II місце), Аліну та Юлію Луканюків із м. Косова (III місце). Симпатію всіх членів журі і глядацького залу завоювали Іванна та Олег Крицалоки.

Роботи у найчисленнішій за кількістю учасників номінації

«Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво» цього року були вражаючими. Досвідчене журі губилось серед великої кількості композицій, які приємно дивували своїм творчим задумом, оригінальністю ідеї та технікою виконання. Тому, призові місця розподілились так:

I місце — Ірина Мамчук (м. Косів);

II місце — Марина Якимшин із Пістиня та Марина Коваленко із Косова;

III місце — Іван Лашук із с. Старі Кути.

Грамотами за активну участь у цій номінації відзначені також Оксана Галичук із Рожнова, Тетяна Хромейчук і Надія Баранюк із Косова.

Оксана Галичук із Рожнова та Оксана Захарук із Уторопів відзначились у номінації «Художнє та авторське виконання», посівши II і III місця відповідно, а Віталій Равшер із Кобак та Микола Кіцнак із Косова запам'яталися всім членам журі змістовні-

стю виступу, своїми ораторськими та творчими здібностями.

Номінація «Оригінальний жанр» відкрила таланти до фокусів та акробатики у Ярослава Пиптюка із Косова (II місце) та Іванни Гулій із Старих Кут (III місце).

Всіх конкурсантів нагороджено коштовними подарунками сектору у справах сім'ї, молоді та спорту райдержадміністрації та солодошами від Святого Миколая.

До організації проведення V районного конкурсу «Таланти багатодітної родини» долучилась і районна Молодіжна адміністрація. Її голова Ірина Дімборська та перший заступник голови Віктор Багняк нагородили грамотами найвдалиших, на їх думку, конкурсантів.

За підсумками V районного конкурсу «Таланти багатодітної родини» 6 дітей із багатодітних родин Косівщини у травні цього року відпочиватимуть у МДЦ «Артек».

Прес-служба РДА.

Відпочинок

Спорт і культура

Вдалиий старт «Гуцульщини»

«Тепловик» — «Гуцульщина»: 0:1

Першого квітня на стадіоні «Гірка» бронзовий призер минулого чемпіонату Івано-Франківський «Тепловик» приймав новачка першої ліги косівську «Гуцульщину». Гості, які значну увагу приділяли обороні власних воріт, в одній із своїх контратак забили єдиний м'яч у поєдинку. Ось так, досить несподівано «Гуцульщина» розпочала сезон із перемоги. Нам вдалось поспілкуватися із представниками обох команд.

Микола Миколайович Васильків («Тепловик»):

— Ми відповідально готувалися до матчу із «Гуцульщиною». Дуже хотіли в першій домашній грі сезону порадувати наших вболівальників хорошою грою та результатом. Але, на жаль, не вийшло. Основною причиною нашої поразки, на мою думку, є дисциплінована та добре організована гра косівської команди в обороні. Вони провели дві-три контракти, в яких їм вдалося забити м'яч. Ми же володіли ігровою та територіальною перевагою, але, на жаль, не зуміли зрівняти рахунок та вийти вперед. Ми не робимо трагедії із цієї поразки. Звичайно, засмучені. Але проаналізуємо помилки, допущені сьогодні, зробимо висновки і старатимось в на-

ступних матчах грати краще. Цього сезону завдання в нас звичне для команди — грати на перемогу в кожному матчі та здобути медалі чемпіонату.

Взимку оновився склад команди. Від нас до яремчанських «Карпат» перейшли Гаврилишин, Ципердюк; Микола Сікач став гравцем «Придністров'я». Натомість, ми набрали багато перспективної молоді. Також маємо ряд досвідчених футболістів. З них і будемо робити беззадатну команду.

Іван Михайлович Богатчук («Гуцульщина»):

— На мою думку, гра була рівною. Ми більше уваги приділяли захисту власних воріт. Перед командою стояло завдання не пропустити на перших хвилинах гри. Все-таки «Тепловик» — фаворит матчу. Команда минулого року боролась за «золото» чемпіонату, а ми лише ввійшли до першої ліги. Звісно, було трохи важко. Але нам вдалося в контратаці забити гол. Мали ще два моменти, для взяття воріт суперника, які не використали. В міжсезоння команда суттєво оновилася. До «Гуцульщини» прийшло шість нових виконавців. Вже в наступному турі на нас очікує ще один складний поєдинок — вдома приймаємо Тлумач. Постараємось добре зіграти.

Закріпитися в десятці — таке завдання стоїть перед нами

в цьому сезоні. Якщо команда виступатиме успішно, то завдання може бути й підкореговане по ходу чемпіонату. Для нас важливо, щоб команда грала на радість вболівальників, а не мучила їх і себе.

<http://sport.if.ua>

«Гуцульщина» — «Придністров'я»: 3:1

Перед матчем дорослих команд відбулося урочисте відкриття футбольної першості. Зі словами привітання до спортсменів і вболівальників звернувся міський голова Микола Фокшей. Підняти державний прапор було доручено ветеранам футболу Івану Гавришу та Івану Павлику. З Божим благословенням і напутнім словом звернулися священники Роман Іванюлик та Ростислав Близнюк.

«Гуцульщина» здобула перемогу і в другому турі чемпіонату області. Прикметно, що ми знову грали із призером минулорічного турніру — «Придністров'ям» з Тлумача.

Хоча за вікном наче і весна, але саме в день гри була справжня зима. Погода піднесла сюрприз, а разом — і випробування як для гравців, так і для вболівальників.

Перед грою і весь перший тайм валив рясний сніг. Утім, близько тисячі глядачів на матч прийшло. Певно, дуже скучили за футболом під час зимової пе-

рерви. Безумовно, це потішило.

Поле через опади виявилось дуже в'язким і заважало грати на найвищих швидкостях, а також показувати технічну гру. Але самі гравці, взявши на озброєння принцип «справжній футболіст завжди має, що показати», продемонстрували доволі високий рівень гри.

Грали, до речі, звичайним м'ячем, не червоним. Ми ж не Ліга чемпіонів. Тому у нас було біле від снігу поле і такого ж кольору «шкіряний».

В підсумку «Гуцульщина» виграла з рахунком 3:1. Головний тренер і президент клубу були «на сьомому небі» від щастя. Взагалі-то, перед стартом чемпіонату ми розраховували взяти у перших турах чотири очки — зіграти унічию на виїзді та виграти вдома. Ми, хоч і виграли тамтого року змагання у другій обласній лізі, але мали невеличкі побоювання перед стартом в «обласній еліті». Утім, план перевищували. Спочатку обіграли «Тепловик», тепер ще й команду з Тлумача. Головне — не розслабитися.

У наступному турі їдемо у Брошнів до «Кроно-Карпат», які перед цим зазнали поразки 0:4 в Яремчі. Отож, будуть злі, тому буде цікаво.

**СВЄН ШВЕЦЬ,
Володимир КОСОВИЧ**

Двоколісні хроніки: Країна скарбів

У неділю, 08 квітня 2012 року, Косів став другим після Києва містом, у якому відбулась презентація фільму, відзнятого у 2011 році українським етно-альтернативним гуртом «Фолькнери» у рамках культурного проекту «Двоколісні хроніки: країна скарбів».

Учасники гурту «Фолькнери» — мандрівні музиканти, які подорожують по країні та світу на велосипедах, збираючи автентичні пісні. Далі відтворюють їх в сучасній інтерпретації. Свою унікальність гурт вбачає в по-

єднанні автентики та модерних драйвових ритмів, етно та альтернативних стилів музики. За основу для своєї музики мандрівні артисти використовують українські народні пісні. Їх вони записують в українських селах під час велоподорожей.

Одна з таких подорожей відбулась у минулому році й була присвячена 20-й річниці Незалежності України. Маршрут експедиції пролягав через всю Україну від Ужгорода до Луганська. «Фолькнери» проїхали 2011 кілометрів, віднайшли та записали 583 пісні, які вважаються унікальними або мало-

відомими.

Шукали ентузіасти справжні пісенні скарби й на Косівщині. До фільму потрапили сюжети, відзняті у селах Бабині, Яворові, Сподній, Уторопах, Рожнові та місті Косові.

Ініціювали та організували відповідний захід активісти громадського руху «Велокосів» на чолі з Ростиславом Мартинюком (депутатом районної ради попереднього скликання), які допомагали «Фолькнерам» в організації зйомок на території Косівського району.

Участь у презентації фільму взяли голова районної

ради Андрій Клуб, міський голова Косова Микола Фокшей, ряд депутатів районної ради.

Підтримали та посприяли тому, щоб у Косові відбулось таке культурно-мистецьке дійство, депутат районної ради, голова фракції «Наша Україна» Ігор Хом'як, кредитна спілка «Косівська» на чолі з Оксаною Довгун (депутат районної ради попереднього скликання).

Роксолана БАРЧУК
(Докладніше про „Фолькнерів” на Косівщині читайте в наступному номері газети «КП»)

Місто

Ми вже в Європі?

Будьте уважні! За вами підглядають

Веб-камера (також - вебкамера) — цифрова відео чи фотокамера, яка має можливість в реальному часі фіксувати зображення, призначені для подальшої передачі у мережі Інтернету. Такі камери вже давно працюють в усьому світі і стали візитними картками великих міст. В Україну мода на «вебки» теж прийшла доволі давно, особливо в Києві, але як це часто буває, регіони нашої країни значно відстають в глобальному прогресі від столиці. Тому приємно, що і Косів долучився до доброї світової практики, зважаючи що Косівське районне УМВС неодноразово наголошувало на необхідності встановлення в місті таких камер, як це зроблено в Європі, для забезпечення належного рівня безпеки нашого містечка. Будемо сподіватися, що ця камера перша та не остання.

З появою цієї «чудотехніки» в нашому місті велика кількість косівських емігрантів змогла побачити рідну домівку, де не була багато років. Серед них і українці зі США та Канади, Бразилії (Буенос-Айрес) і Польщі. Приємно, що їхні відгуки — це пере-

важно захоплення тим, як змінилося наше містечко в кращу сторону, що не може не тішити. Сподобалась новинка і молоді Косова та району. Останній місяць тільки про веб-камеру і ведуться розмови. Ініціатором встановлення цієї камери є голова Косівської районної організації «ПОРА» Олег Соломченко. Відео з камери можна переглянути в Інтернеті на персональному сайті політика www.solomchenko.com.ua Щоб дізнатися більше ми вирішили поспілкуватись із паном Олегом.

— Як вам прийшла ідея щодо створення веб-камери в Косові?

— Ідея ця для мене не була новою, адже я, як і всі користувачі Інтернету, неодноразово в пошуках інформації в глобальному павутинні натрапляв на трансляцію веб-камер в Україні та в цілому світі. Так можна інертно подорожувати по всьому світу сидячи за комп'ютером!

— Чому вирішили встановити її саме в напрямі Майдану Незалежності?

— Повертаючись до попереднього запитання, відповім, що центральна частина нашого мальовничого міста є невід'ємною складовою для будь-яких заходів, що відбуваються в центрі. Саме

тому, на мій погляд, Майдан Незалежності є «першочерговим оком», як для громадськості Косівщини, так і для користувачів Інтернету.

— Розкажіть детальніше про саму камеру, її характеристики та можливості

— Якщо брати порівняння з іншими веб-камерами в Україні, то скажу без перебільшення, що дана HD веб-камера, є однією із найкращих за технологією в світі і рекомендована, як зразок для використання в мережі Інтернет.

— Хто вам допомагав в цій важливій для міста праці?

— Організаційний та фінансовий бік питання вирішував самостійно, допомогу в технічному встановленні забезпечили Максим Горячий, Дмитро Близнюк та Олександр Осадчук. Тому, користуючись можливістю, хочу висловити їм особисту подяку!

— Напевне, поставити веб-камеру — це дороге задоволення?

— Встановлення та забезпечення роботи веб-камери є не дешевим задоволенням, але це ніщо у порівнянні з відгуками наших земляків, які висловлюють свою вдячність за даний проект.

— Чи планується збільшення кількості камер у Косові, адже встановлення цієї викликало величезний

успіх в нашому місті?

— Я розглядаю таку можливість — в майбутньому збільшити кількість веб-камер на Косівщині.

— Дехто вважає, що не просто так камера з'явилась напередодні парламентських виборів — як ви це можете прокоментувати?

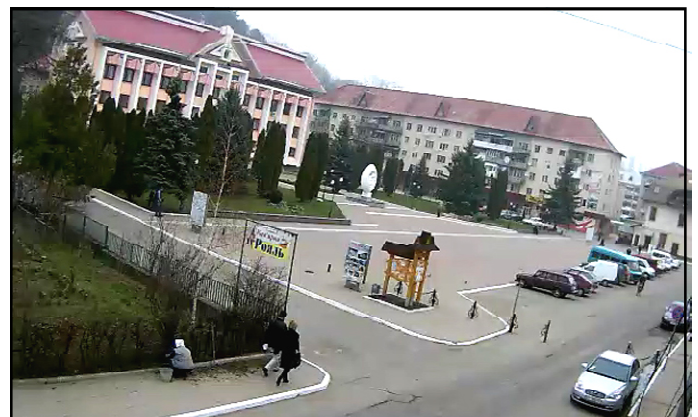
— Мені неодноразово задавали подібні запитання. Я справді є громадським та політичним діячем, але це моя власна та особиста діяльність, яка не поширюється на проект веб-камери і відповідно не має відношення до майбутніх виборів.

— Чи немає у вас страху, що наші не надто виховані краєвими можуть її розбити чи понизити? Чи є якісь захисні механізми для її захисту?

— Кожна людина, як і матеріальна річ, не є застрахованою в цьому складному світі. Я сподіваюся, що люди у нас на Косівщині є моральними та інтелігентними, із повагою ставляться один до одного та до добрих справ. Не хочеться думати про негативні наслідки, адже сподіваюся на коректність, розуміння та вихованість з боку кожного із нас. Адже саме такі важливі речі народжують громадянське суспільство і формують наш світогляд.

AS_TAR

На світлинах:
вверху — площа Ринок (теперішній Майдан Незалежності). Цього уже вебкамера ніколи не побачить,
внизу — частина теперішнього Майдану Незалежності. Погляд вебкамери

Місто

Отак і живемо

Школа лідерів

В Косові відкрився найпопулярніший івано-франківський молодіжний проект «Школа лідерів». Мета — віднайти молодих перспективних людей зі всієї Івано-Франківщини, котрі готові самореалізуватися в громадській діяльності, політиці, бізнесі. Проект реалізується за підтримки фонду Миколи Палійчука. Серед напрямів роботи школи в місті Косові та районі на сьогодні є такі: «Вболівай за наших!» — набір людей у групу підтримки ФК «Гуцульщина», «Танцювальний флеш-моб в місті Косові», «Набір до аматорського театру в місті Косові», «Кіноприволок Косів» та «Букросинг».

Детальнішу інформацію про роботу та заходи школи знаходьте в соцмережі «Вконтакте» в Інтернеті.

Ламаємо качелі Нищимо люки

І все таки не вберегли єдиний дитячий майданчик в місті Косові від нищення вандалами, навіть не зважаючи на відеоспостереження. Одна із качел на дитячому майданчику, що розташований на майдані Незалежності, вже поламана.

8 квітня жителі з прилегло багатопверхового будинку бачили, як з вигляду незнайомі (не косівські) підлітки, катаючись на качелі, зламали її. Потім ми дивуємось: чому так погано живемо? Чому так мало будуюмо, особливо — для молоді? А для кого будувати? Для підростаючого молодого по-

коління, яке нічого не має святого? Хочеться сподіватись, що качелю таки відновлять і косівські діточки зможуть знову розважатись в єдиному доступному місці з сучасним ігровим майданчиком.

І в продовження теми про дитячий майданчик. Косівчани, будьте обережні, відправляючи дітей до качел. Зверніть увагу на повну відсутність каналізаційних люків, що розташовані навколо майданчика на газоні біля «Білого дому». Адже діти, граючись та бігаючи, можуть не помітити небезпеки і впасти в ями.

Котра краща панночка

Відбувся районний фотоконкурс в Інтернеті «Міс Косівського району» в російській соціальній мережі «Вконтакте», яка тепер є найпопулярнішою серед українців. Змагання провела громадська організація «Молодь за зміни». Перемогла — Тетяна Тарасович. Окрім титулу «міс» та безкоштовної фотосесії, переможниця також одержить цінний приз від Фонду депутата обласної ради Миколи Палійчука.

Переможницями конкурсу краси стали:

• Міс Косівського району „Вконтакті” — Тетяна Тарасович.

• 1-а Віце-міс Косівського району „Вконтакті” — Лоруа Ніжина.

• Фото-міс Косівського району — Ірина Ференчук.

• 1-а віце Фото-міс Косівського району — Христина Танасійчук, 2-а віце Фото-міс Косівського району — Діана Руда.

• Фото-міс глядацьких симпатій Косівського району — Діана Павлюк.

• Фото-міс стиль та Фото-міс сексуальність Косівського району — Аліна Звіздецька.

• Фото-міс чарівність і Фото-міс шарм Косівського району — Сюзанна Розвадовська.

26 травня — другий велодень у Косові!

У програмі заходу: цікавий веломаршрут, велопарад Косовом, фотосесія.

Збір о 10 ранку на майдані Незалежності.

Запрошуємо всіх роверистів і роверисток!

Організатор
«ВелоКосів»
(www.velokosiv.if.ua)

Вітання

Оголошення

*Міська рада і міський голова
Косова Микола Фокшей
щиро вітають
депутатів міської ради
із днем народження!*

ГОСТИЮКА
Василя Андрійовича,
ГУЛЯКА
Ігоря Ярославовича,
ФОКШЕЯ
Ігоря Богдановича,
МИРОНЯКА
Юрія Васильовича.

УВАГА!!!

Шукаємо репетиційну базу!
Реп-проект "СЕНСАР" та Рок гурт "ЛАНГОЛЬЄРИ" останнім часом влаштовують спільні концерти в місті Косові. Найближчий такий концерт мав би відбутися одразу після Великодня в косівському кафе «ДОМІНО». Проте концерт не відбувся, адже ми не маємо де проводити репетиції.

ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО НАШИХ ФАНАТІВ та просто небайдужих до косівської музики людей: якщо ви чи ваші знайомі можуть нам допомогти, будемо безмежно вдячні!

ЧЕКАЄМО НА ВАШУ ПІДТРИМКУ!

До уваги організацій та приватних підприємців!

У зв'язку з закриттям сміттєзвалища у с. Вербовець вивезення та захоронення твердих побутових відходів здійснюється міським комунальним підприємством «Косівміськводоканал» за межі Косівського району. Ціна захоронення і вивезення 1 куб. м. твердих побутових відходів складає 87 грн. Вартість захоронення

і вивезення динамічна, її затверджено розпорядженням міського голови від 28. 03. 21. №15 відповідно до калькуляції фактичних витрат.

Просимо всіх до 10.05.2012 з'явитися у МКП «Косівміськводосервіс» для укладання додаткових угод за адресою: Майдан Незалежності, 1А, тел. 2-24-83.

Розрахунок тарифу з обслуговування та утримання будинків

(Рішення виконкому міської ради № 71 від 30 травня 2006 року)

1. Витрати з обслуговування внутрішньобудинкових мереж — 0.11 коп.
2. Витрати з обслуговування димовентильяційних каналів — 0.06 коп.
3. Підготовка житлового фонду до зими — 0.07 коп.
4. Інші прями витрати — 0.09 коп. (загальногосподарські та адміністративні витрати)

Всього за 1 метр кв. — 0.33 коп. за фактично надані послуги.

Вартість послуг, які на даний час фактично не надаються ДП «Косівжитлопеллокомуоб'єднанням», у вартість

1 метра кв. не включено:

- прибирання сходових кліток, прибудинкової території;
- прибирання та вивезення снігу;
- прибирання підвалів, технічних поверхів та покрівель;
- поточний ремонт конструктивних елементів, інженерних систем і технічних пристроїв будинків та елементів зовнішнього благоустрою, розташованих на прибудинковій території; ремонт обладнання на спортивних, дитячих та господарських майданчиках;
- поливання дворів, клумб і газонів;
- очищення дворових туалетів.

Графік роботи міського кільцевого автобуса

ЗУПИНКИ	ВІДПРАВЛЕННЯ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Косів - АС	07-25	08-25	10-25	11-25	12-25	13-25	16-25	17-25
Косів - ДПП	07-28	08-28	10-28	11-28	12-28	13-28	16-28	17-28
«Скіф-авто»	07-30	08-30	10-30	11-30	12-30	13-30	16-30	17-30
Центр зайнятості	07-32	08-32	10-32	11-32	12-32	13-32	16-32	17-32
Лікарня	07-36	08-36	10-36	11-36	12-36	13-36	16-36	17-36
«Смоднянський ринок»	07-39	08-39	10-39	11-39	12-39	13-39	16-39	17-39
«Райавтодор»	07-42	08-42	10-42	11-42	12-42	13-42	16-42	17-42
«Сільгосптехніка»	07-44	08-44	10-44	11-44	12-44	13-44	16-44	17-44
маг-ин «Копійка»	07-46	08-46	10-46	11-46	12-46	13-46	16-46	17-46
Нац.парк.«Гуцульщина»	07-48	08-48	10-48	11-48	12-48	13-48	16-48	17-48
вул. Каменярів	07-50	08-50	10-50	11-50	12-50	13-50	16-50	17-50
Косівський РЕМ	07-52	08-52	10-52	11-52	12-52	13-52	16-52	17-52
вул.Івасюка	07-54	08-54	10-54	11-54	12-54	13-54	16-54	17-54
«Косівгаз»	07-56	08-56	10-56	11-56	12-56	13-56	16-56	17-56
На «Михалкову»	07-58	08-58	10-58	11-58	12-58	13-58	16-58	17-58
вул.Дружби(кінць)	08-00	09-00	11-00	12-00	13-00	14-00	17-00	18-00
вул.Франка(капличка)	08-02	09-02	11-02	12-02	13-02	14-02	17-02	18-02
Стадіон «Колос»	08-04	09-04	11-04	12-04	13-04	14-04	17-04	18-04

З редакційної пошти

Студентські феєрії

Декоративно-прикладні мрії

Інститут... Рідний КІПДМ, ти, як перлина Прикарпатського краю, ти, як справжня Альма-Матір з усіх усюд збираєш юних і талановитих, виховуючи в рідних стінах ексцентричних неординарних особистостей.

Ти змушуєш нас мчати з наповненими картатими торбами на потяг, через тебе більша частина студентів відчуває, що таке справжній комфорт у потягах, вловлюючи при цьому кожну нотку пасажирського аромату, який вперто в'їдається неприємним запахом у старанно випраний одяг. Завдяки тобі на своєму життєвому шляху ми зустрічаємо сотні різних людей і вислуховуємо тисячі історій-доль.

Ти змушуєш нас замовляти мак-каву в загальному вагоні і робити вигляд, що нам усе подобається... Потім ми прибуваємо в апартаменти гуртожитку, ледве пересуваючи ноги, і під тягарем натасованих мамою торбів, з запущеними очима падаємо на ліжко.

Рано-вранці кожен з нас прокидається з думкою, що цей день буде кращий за попередній. І відразу налаштовується на те, щоб «горіти» на парі скульптури, та уявно накладати «написники» на череп і робити виг-

ляд, що ми бачимо щось більше, ніж на ньому є.

Ми заходимо в інститут і споглядаємо, як привітно усміхаються знайомі обличчя та водночас ловимо на собі витримані та серйозні погляди викладачів, після яких одразу ж розуміємо, що ми сюди вчитися прийшли, а не столовій виручку давати. До речі, про столову: ось завжди привітна продавчиня, з ясною усмішкою на обличчі, вона знову повторює свою коронну фразу: «Кому кип'яточку?». А вже до кип'яточку вибираєш в меню інститутський смаколик — «сирники-волосяники» і стискаючи зуби, поволі вловлюєш смачнюче задоволення...

Ми ідемо в кіоск, на долину, стаємо в чергу, де вп'яте на сьогодні зустрічаємо своїх однокурсників і вдесьте повторюємо давно заїжджену фразу «Усім привіт!». Потім швиденько поспішаємо на пару пластичної анатомії, щоб була не запізнитись і не потрапити в чорний список викладача.

Ми спочатку старанно виконуємо усі домашні завдання (начерки, ескізи, замальовки), а потім йдемо розглядати усі прекрасні місця Косова: вечірню красу заходу сонця, коли осіннє місто ефектною панорамою розпли-

вається у золотому мереживі останнього причалу осені. Та час спливає швидко, дні летять один за одним, залишаючи по собі яскраві приємні враження, емоції.

Кожен з нас не помічає, як непомітно і раптово, підступно і невчасно приходить сесія. Вона — жорстока і холодна, голодна і байдужа — небажаний ворог усіх студентів. Безжалісно відбирає у нас дорогоцінні хвилини відпочинку, вона косить степендію, сили, а головне — здоров'я. Сесія змушує нас швидко бігати, говорити, а коли є що і як, то їсти. Вона безпоощадно пожирає всю електроенергію в передсесійний і сесійний час у гуртожитку, змушуючи його всю ніч світити вікнами. В цей тяжкий і напружений момент життя, коли ми з запрограмованою свідомістю повторюємо про себе репліку самообману: «Зробити все і за одну ніч», в пам'яті вириваються рядки видатного Павла Грабовського, які завчені колись механічно напам'ять, тепер, як крик душі, піднімаються з підсвідомості: «Рученьки терпнуть, злипаються віченьки. Боже, чи довго тягти?» Але недовго перебуваємо на мінорній ноті, адже про реальність нагадують сусіди по кімнаті, які

штуркують тебе сердито і заявляють: «Не ний! Усім нам зараз добре!»

І ось настає момент «істини» — ми нервово гриземо нігті і посмикуємо скуйовджене під час сесії волосся, затамувавши подих, чекаємо результатів — тут відкриваються двері аудиторії і ми мерщій біжимо дізнатися про свій омріяний бал. «Ура», — вигукуємо, — «Відмінно». О'кей, здав. Прекрасно... Життя знову ввійшло в звичну течію, тож вперед за новими враженнями...

Ах інститут, інститут, який же ти все-таки прекрасний, рідний та до болю дорогий! Ти змушуєш плакати і радіти. Ти відкриваєш все нові таланти, виховуючи при цьому в кожному індивідуальність, разом із здобутками життєвого досвіду. Ти згуртовуєш сотні різноманітних талановитих юнаків та дівчат, поєднуючи їх в одне ціле. Ти дозволяєш плекати рожеві мрії і пускати їх у політ...То ж летіть у височині мої косівські декоративно-прикладні мрії...

**Іванна ШНИТ,
студентка
Косівського
Інституту приклад-
ного та декоративного
мистецтва**

Трохи для душі

На закінчення номера

Легенда про Карпати

Над синіми Карпатами мерехтять зорі, над високими Карпатами ніч на щастя ворожить. Серед темного плеса вічнозелених лісів, де Черемош-річка буйно грає, любов над світом летить. Де рута м'ята у вінок завивається, там стежка стрімка прямо до щастя приводить, а від співанки голосистої — ноги самі в танець просяться. Там десь заховалася моя країна мрій.

Вона Карпатами називається.

Багато можна почути про неї переказів, легенд, пісень. Одну з отих давніх-предавніх оповідей розказала ще моя прабабуся своїй доньці, а та своїй... і так дійшла ота старовічка вість до моєї бабусі, а від неї — і до мене.

Було це дуже, дуже давно. Не було ще ніде ні гір, ні землі, а лише море безкрає і глибоке ганяло по світу свої бурхливі незліченні хвилі-буруни. Керував тим давнім морем якийсь цар Нептун. Мав він, як і водиться в легендах, вродливу доньку Карію. Лелівав її, оберігав, тішився, що росте вона розумницею.

Не спам'ятався всесильний цар, як виросла донька та й стала заглядатися на молодого красивого слугу Пате. Та й іншого виходу в неї не було, бо принци були в інших краях.

Зустрічалися вони таємно під водою на морському дні. Але, як то кажуть, немає нічого таємного під сонцем, щоб не стало явним. Довідався про це і батько дівчини. До яких хитрих дій він не вдавався, щоб тільки не допускати їх зустрічей, але з того нічого путнього не виходило.

Одного разу в пориві гніву крикнув на все море: „Щоб ти горою стала”. І виросла серед води гора. Пате плавав і кликав свою кохану: „Каріє, Каріє, Каріє”. Коли ви-

гукнув втретє, гора відізвалася тихим кам'яним голосом: „Пате”...

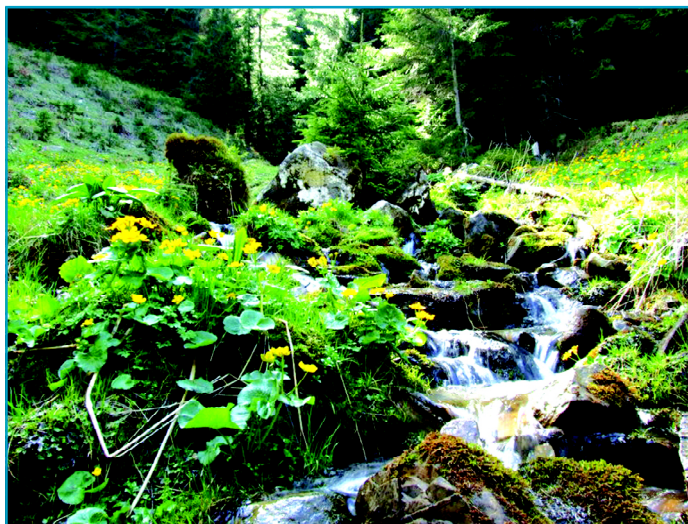
Приходять відтоді до гори, яка народила собі ще чимало се-стер, хлопці і дівчата, клянуть-ся в коханні. А гори з того часу назвали КАРПАТАМИ...

Дихають щедро сивими туманами старі гори. Тихо так, лиш десь-не-десь чути дзвінку пісню потічків. Чуєте, а то не

шепіт, то від бурхливого Білого Черемошу сумний голос кличе: „Каріє, Каріє”, а у відповідь йому зтіхає Чорний Черемош: „Пате, Пате”...

А над світом і над віками стоять собі мудрі гори.

Оксана СТУСЯК,
учениця 6-го класу Коба-
ківської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Світлини
Романа Печижасака

*Життя іде, як має йти,
І нам нічого не змінити.
У кожного свої світи —
Тебе я змушений любити.*

*Мені від долі не втекти.
Не знаси ти, що поза грою.
Дозволь тепер мені піти,
Я не оглянуся за тобою*

*Життя іде, як має йти,
А я тут для чого?
— Тебе знайти!
Коли не граєш роль
коханої людини —
Ким ти є в такі хвилини?*

*Трампліни, мрії
Розчарування.
Мовчання мелодій
чи голосне звучання
Мінливості долі
і Боже втручання
Життя іде —
чиє це бажання?*

*Ми можемо не йти,
ми можемо убити.
Та цим життя
нам не зупинити.
Твого обличчя мені
із серця не стерти
Я відправлю любов
за адресою в конверті
Життя хай іде,
а я хочу вмерти...*

*Біль промайне,
потрібен час.
Усе поглине сірий простір.
На жаль, не звели боги нас:
Я був лише
нежданим гостем.*

*Життя іде, як має йти,
І ми могли би
щось змінити.
Та радий я, що саме ти
Навчила так
мене любити...*

**Автор Тарас Пасимок
(AS_TAR)
& Наталя Марак**